

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Diaconu Iurie, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citirea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul Calendari Dumitru, prin care solicită casarea parțială a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 aprilie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Chilian Nicolai Xxxxx, xxxxxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 16.08.2021 – 30.09.2021;

Instanța de apel: 14.01.2022 – 20.04.2022;

Instanța de recurs: 03.08.2022 – 14.11.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 30 septembrie 2021, Chilian Nicolai a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Chilian Nicolai a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial, lui Chilian Nicolai, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu închisoarea, pentru un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a încasat de la Chilian Nicolai în folosul statului suma de 11 176 /unsprezece mii una sută șaptezeci și șase/ lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Chilian Nicolai, la data de 25.04.2021, aproximativ la ora 03.00, deținând permis de conducere nr. xxxx ce permite conducerea vehiculelor de categoria „A1 și B”, fiind în stare de ebrietate a condus automobilul de model „Fiat Marengo”, cu n/î xxxx, pe autostrada s. Cîșla, r-nul Cantemir, din s. Coștangalia r-nul Cantemir, în timpul deplasării conducătorul auto, nu a manifestat prudență sporită la conducerea automobilului dat, manifestând imprudență exprimată prin încredere exagerată în sine, încălcând prevederile Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, și anume:

- pct. 10.1) lit. b) care prevede că persoana care conduce un vehicul trebuie să posedă cunoștințe și să execute cerințele Regulamentului circulației rutiere, precum și să posedă dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum;

- pct. 14) lit.a) RCR, Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere;

- pct. 45.1) lit. a), b), c), d) și 2) care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și neținând cont de situația rutieră, nu a manifestat prudență sporită și nu a redus viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului, în rezultatul căror fapte a tamponat pietonul Covalenco Roman care era în stare de ebrietate și se afla pe aceeași parte a drumului, cauzându-i acestuia potrivit raportului de expertiză nr. xxxx din 25.06.2021, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora Covalenco Roman a decedat.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Chilian Nicolai, a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, adică *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare săvârșită în stare de ebrietate care a cauzat decesul unei persoane.*

Tot el, Chilian Nicolai, la data de 25.04.2021, aproximativ la ora 03.00, imediat după tamponarea pietonului Covalenco Roman, a continuat deplasarea, ignorând prevederile pct. 12) alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere conform căruia, „conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat: a) să

oprească imediat vehiculul semnalizându-l în conformitate cu punctul 37 subpunctul 1) litera a) sau subpunctul 2) din prezentul Regulament; c) să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență — să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare la unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum și certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului, să marcheze locul inițial al vehiculului, a obiectelor ce țin de accident și a persoanei traumatizate, dacă se impune schimbarea poziției acestora pentru acordarea primului ajutor, transportarea persoanei traumatizate cu propriul vehicul la unitatea medicală sau pentru eliberarea carosabilului; g) să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție", urmărind scopul eschivării de la răspundere penală pentru fapta comisă, a părăsit locul accidentului rutier.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Chilian Nicolai, a comis infracțiunea prevăzută de art. 266 Cod penal, adică *părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației mijlocului de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.*

În cadrul instanței de fond, inculpatul Chilian Nicolai a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu și dorește examinarea cauzei în procedură simplificată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală și nu solicită administrarea de noi probe (f.d. 27). Cererea în cauză a fost admisă prin încheierea protocolară din 30.09.2021 (f.d. 30).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei și cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte prin care Chilian Nicolai să fie condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 ani.

3.1. În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut integral vina, se căiește de cele comise, cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, are la întreținere un copil minor, ultimul a solicitat aplicarea în privința sa a prevederilor art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că succesorul părții vătămate Carlaban Natalia în instanța de judecată a declarat că nu are careva pretenții materiale

sau morale față de Chilian Nicolai și la fel a solicitat să fie aplicat față de ultimul prevederile art. 90 Cod penal.

Cu referire la cheltuielile de judecată instanța de judecată a dispus încasarea sumei de 11 176 (unsprezece mii una sută șaptezeci și șase) lei întru compensarea tuturor cheltuielilor legate de efectuarea expertizelor medico-legale în cauza penală și nu a ținut cont de prevederile art. 277 Cod de procedură penală potrivit cărora (1) Cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 aprilie 2022, a fost admis apelul avocatului Barbarov Eduard în numele inculpatului, sentința casată parțial, în partea stabilirii pedepsei în privința lui Chilian Nicolai în baza art. 266 Cod penal, și a pedepsei definitive, stabilite cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, și pronunțată, în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se încetează procesul penal pornit în privința lui Chilian Nicolai în baza art. 266 Cod penal, în temeiul art. 2 pct. 3) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 30 ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, sentința de condamnare se contestă de apărare doar în partea stabilirii pedepsei definitive inculpatului Chilian Nicolai fiind reținută incidența prevederilor art. 90 Cod penal, precum și în partea încasării cheltuielilor de judecată.

Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, criticilor expuse, cercetând materialele cauzei penale, instanța de apel a considerat că, instanța de judecată a respectat prevederile procesuale la examinarea cauzei penale și de asemenea corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului Chilian Nicolai, ținând cont de circumstanțele reale și personale, de circumstanțele atenuante și agravante.

Instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite de acesta încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Totodată, cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, așa cum inculpatul Chilian Nicolai a depus cerere autentică de

examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d. 27, vol. II), declarând că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, și prin încheierea protocolară a Judecătoriei Cahul, sediul Central din 30.09.2021 a fost admisă cererea inculpatului și s-a dispus judecarea cauzei în procedura simplificată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d. 29-31, vol. II).

Astfel, în instanța de fond s-a constatat cu certitudine că Chilian Nicolai a comis o infracțiune din imprudență, calificată în temeiul art. 264 alin. (4) din Codul penal, și o infracțiune intenționată în temeiul art. 266 din Codul penal.

În cadrul examinării apelului, inculpatul Chilian Nicolai și avocatul acestuia Barbarov Eduard au formulat cerere privind aplicarea actului amnistiei și anume a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova pe capătul de acuzare a lui Chilian Nicolai în baza art. 266 Cod penal.

Analizând motivele invocate în cererea de apel și cererea privind aplicarea actului amnistiei și în coroborare cu prevederile legale, instanța de apel a conchis că apelul declarat este unul întemeiat, care urmează a fi admis, motiv pentru care va dispune încetarea procesului penal pornit în privința lui Chilian Nicolai în baza art. 266 Cod penal, în temeiul art. 2 pct. 3 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu menținerea sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 30.09.2021 în partea stabilirii pedepsei în privința lui Chilian Nicolai în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, din următoarele raționamente.

Instanța de apel a reținut că inculpatul Chilian Nicolai, la data de 25.04.2021, aproximativ la ora 03.00 fiind în stare de ebrietate a comis accident rutier care s-a soldat cu decesul persoanei și a părăsit locul infracțiunii.

Prin acțiunile sale Chilian Nicolai a comis faptele prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal, conform indiciilor calificativi: „încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare săvârșită în stare de ebrietate care a cauzat decesul unei persoane” și art. 266 Cod penal „părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin. (3) lit. b)”.

Infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria celor grave, iar infracțiunea prevăzută de art. 266 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare.

Fiind audiat în ședința instanței de apel, inculpatul vina în comiterea infracțiunii și-a recunoscut-o în întregime și se căiește sincer de cele comise, iar

succesorul părții vătămate, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel a menționat că inculpatul i-a compensat toate cheltuielile cauzate prin infracțiune, în acest sens neavând nici o pretenție.

Drept urmare, instanța de apel a conchis că, inculpatul Chilian Nicolai pe capătul de acuzare în baza art. 266 Cod penal, cade sub incidența Legii privind amnistia, și față de inculpat urmează a fi aplicată amnistia, cu încetarea procesului penal pornit în privința lui Chilian Nicolai în baza art. 266 Cod penal.

Aspectele în cauză au instituit necesitatea casării parțiale a sentinței, în partea stabilirii pedepsei în privința lui Chilian Nicolai în baza art. 266 Cod penal și a pedepsei definitive, stabilite cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal.

Cu toate acestea, instanța de apel fiind solidară cu soluția instanței de fond în partea stabilirii pedepsei lui Chilian Nicolai în temeiul art. 264 alin. (4) Cod penal, or la caz s-a ținut cont de circumstanțele cauzei, comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după comiterea infracțiunii, de pericolul social al faptei comise, prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, stabilind just în privința lui Chilian Nicolai pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 /doi/ ani și 8 /opt/ luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Prin prisma circumstanțelor reținute la caz, instanța de apel a considerat că temeiul semnalat de apelant privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în prezenta speță este unul neîntemeiat prin prisma prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Instanța de apel a considerat că, criticile părții apărării nu sunt întemeiate, în privința inculpatului Chilian Nicolai nu pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, or, la aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, acesta beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, adică din maximul și din minimul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Instanța de fond motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 8 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Referitor cheltuielile de judecată, instanța de apel a reținut că, potrivit materialelor cauzei, la efectuarea expertizelor judiciare au fost suportate următoarele cheltuieli judiciare: raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 29.04.2021 - 300 lei;

raportul de expertiză judiciară (auto-tehnică) nr. xxxx din 11.05.2021 - 2100 lei;
raportul de expertiză judiciară (medico-legală) nr. xxxx din 25.06.2021 - 4156 lei.
raportul de expertiza judiciară (medico-legală) nr. xxxx din 07.06.2021 - 4620 lei.

Prin prisma expertizelor efectuate la caz instanța de fond a calculat că în cadrul examinării cauzei penale au fost suportate cheltuieli de judecată în mărime de 11 176 lei la efectuarea rapoartelor de expertiză dispuse de către organul de urmărire penală în vederea întreprinderii tuturor măsurilor prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, care dovedesc vinovăția inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

În acest sens, instanța de apel a constatat că, soluția instanței de fond privind admiterea solicitării procurorului în partea încasării cheltuielilor de judecată suportate la efectuarea expertizelor judiciare, este una justă și argumentată, or la caz, nu s-au constatat temeiuri rezonabile de eliberare a inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare pe caz. Mai mult ca atât, interpretând prin coroborare prevederile articolelor 227 - 229 ale Codului de procedură penală, instanța de apel a conchis că lipsesc interdicții legale privind încasarea de la inculpatul Chilian Nicolai, a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, iar în instanța de apel ultimul a comunicat că este dispus de a achita cheltuielile de judecată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorulșef al Procuraturii de circumscripție Cahul Calendari Dumitru, care indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în partea dispoziției privind încetarea procesului penal în baza art. 266 Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie dispusă liberarea de pedeapsă penală a lui Chilian Nicolai pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal în temeiul Legii privind amnistia.

În argumentarea celor solicitate invocă următoarele argumente:

Potrivit prevederilor art. 389 alin. (1), (4) pct. 2) Cod de procedură penală, (1) Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. (4) Sentința de condamnare se adoptă: 2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art. 89 alin. (2) lit. a), b), c), e), f) și g) din Codul penal”.

Din conținutul alin. (6) din același articol rezultă, că la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără

stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeuri prevăzute de Codul penal adoptă sentința dată.

Astfel, la etapa judecării cauzei penale, după finisarea cercetării judecătorești și dezbaterilor judiciare, nu este posibilă încetarea procesului penal în temeiul legii cu privire la amnistie, conform art. 107 din Codul penal, dar pronunțarea sentinței de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Barvarov Eduard în numele inculpatului a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către procuror, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea încetării procesului penal în baza art. 266 Cod penal în temeiul art. 2 pct. 3) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (*art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală*).

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CEDO este încălcat (hotărârea CtEDO Leoni versus Italia).

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului ordinar declarat, se reține că titularul invocă incidența cazurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală potrivit căroră hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la argumentele recurentului, Colegiul reține că acestea și-au găsit confirmare și statuează că instanța de apel și-a motivat soluția contradictoriu și partea descriptivă nu corespunde dispozitivului hotărârii.

Colegiul menționează că la întocmirea unei hotărâri, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 și art. 397 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar conținutul ei se expune în mod

consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Totodată, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă printre altele și motivele adoptării soluției date.

La caz, prima instanță a examinat învinuirile aduse în fond și a adoptat soluția de condamnare a lui Chilian Nicolai în baza art. 264 alin. (4) și art. 266 Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 ani, în penitenciar de tip semiînchis și cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Criticând sentința pentru netemeinicie, apel a declarat avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului, care și-a modificat cerințele solicitând aplicarea Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Instanța de apel expunându-se asupra noilor solicitări ale părții apărării a conchis că starea de fapt concordă cu cea de drept, Chilian Nicolai corect fiind recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) și art. 266 Cod penal și a decis „Se încetează procesul penal pornit în privința lui Chilian Nicolai în baza art. 266 Cod penal, în temeiul art. 2 pct. 3 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 (în vigoare 31 decembrie 2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a făcut referire la art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 107 alin. (1) Cod penal și art. 2 alin. (2) a Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare 31 decembrie 2021 (*a se vedea pct. 4.1. a prezentei hotărâri*).

Colegiul găsește necesar a puncta că această statuare a instanței de apel contravine normelor penale și celor de procedură penală precum și practicii judiciare constante, or, chiar dacă se constată că sentința de condamnare este întemeiată (partea descriptivă a hotărârii), se conchide că procesele penale urmează a fi încetate (partea dispozitivă).

De asemenea, instanța de recurs precizează că situațiile descrise în dispoziția pct. 6) alin. (1) art. 391 Cod de procedură penală se referă la cazurile expres prevăzute de lege (art. 11 alin. (4), art. 57-58, alin. (4) art. 165 și art. 206, alin. (5) art. 217 și alin. (4) art. 325 Cod penal), iar intervenirea actului de amnistie nu se regăsește în conținutul acestui punct și a acestei norme în ansamblu.

Mai mult, în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Astfel, ținând cont de faptul că solicitarea de aplicare a actului de amnistie a intervenit la faza de judecare a apelului, instanța urma a adopta și pronunța o hotărâre în conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit cărora se adoptă o sentința de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal, deoarece adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal (*art. 391 Cod de procedură penală*) este posibilă doar la faza punerii pe rol a cauzei (*art. 345 Cod de procedură penală coroborat cu art. 350 Cod de procedură penală*), în celelalte cazuri, hotărârea se adoptă în baza art. 389-390 Cod de procedură penală.

Tot aici se menționează că, legiuitorul în prevederile art. 391 Cod de procedură penală (*sentința de încetare a procesului penal*), nu a statuat că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, și a prescripției.

Or, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (*art. 332 alin. (5), 384 Cod de procedură penală*), doar în cadrul adoptării unei sentințe sau deciziei (instanței de apel) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală).

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării parțiale a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele

casării acesteia, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul Calendari Dumitru, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 aprilie 2022, în partea încetării procesului penal în baza art. 266 Cod penal în temeiul art. 2 pct. 3) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în cauza penală privindu-l pe *Chilian Nicolai Xxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la *28 decembrie 2022*.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Diaconu Iurie

Boico Victor